

6. Determinanty – použití

Cv. 6.1 Spočítejte následující determinanty a ověřte si intuici pro interpretaci determinantu jako objemu, resp. změny objemu při dané lineární transformaci pro následující matice :

$$\begin{array}{lll}
 \text{(a) } A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} & \text{(d) } D = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} & \text{(g) } E = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \\
 \text{(b) } B = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} & \text{(e) } E = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} & \\
 \text{(c) } C = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} & \text{(f) } E = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} & \text{(h) } F = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}
 \end{array}$$

Cv. 6.2 Pomocí adjungované matice najděte matici inverzní (pokud existuje) k následující matici nad tělesem reálných čísel i nad tělesem $\mathbb{Z}_5$:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ -2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

Cv. 6.3 Rozhodněte, pro které hodnoty parametru $a \in \mathbb{R}$ je následující matice regulární:

$$A = \begin{pmatrix} 2a & 3 & -1 \\ 5 - a & -1 & -2 \\ 2 + 3a & 2 & 4 \end{pmatrix}.$$

Cv. 6.4 Řešte následující soustavu rovnic pomocí Cramerova pravidla.

$$(A | b) = \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 1 & 3 & 7 \\ -1 & 1 & -2 & -6 \\ 3 & -1 & 3 & 10 \end{array} \right).$$

Cv. 6.5 Které z následujících rovností platí?

$$\begin{array}{l}
 \text{(a) } \det \begin{pmatrix} A & 0 \\ 0 & B \end{pmatrix} = \det(A) \cdot \det(B) \\
 \text{(b) } \det \begin{pmatrix} A & 0 \\ D & B \end{pmatrix} = \det(A) \cdot \det(B) \\
 \text{(c) } \det \begin{pmatrix} A & C \\ D & B \end{pmatrix} = \det(A) \cdot \det(B) - \det(D) \cdot \det(C)
 \end{array}$$

Cv. 6.6 Dokažte, následující tvrzení. Nechť $A \in Z^{n \times n}$. Pak A^{-1} má celočíselné hodnoty právě tehdy, když $\det(A) = \pm 1$.